

TEMATICKÉ SKLADATEĽSKÉ TURNAJE

COMPOSITION THEME TOURNEYS

VI. medzinárodný festival kompozičného šachu Marianka 2014

D. Pomocný mat 2,5. ťahom (h#2,5)

Téma: Pomocný mat 2,5 ťahom s jedným alebo viacerými riešeniami a dvojťahovou zdanlivou hrou (jednou alebo viacerými). Zvyšný obsah je ľubovoľný. V prípade dvojníkov, prípadne duplexu, za tematické sa pokladajú len fázy, so zdanlivou hrou. Tvorba dvojníkov nie je ničím obmedzená. Rozhodca: Laco Packa.

Rozhodnutie

Tému pre súťaž, alebo skôr technickú podmienku, som zvolil z veľmi jednoduchého dôvodu. Pri prehľadávaní databáz pomocných matov som zistil, že úloh tohoto typu bolo zložených veľmi málo. Konkrétne databáza PDB (Die Schwalbe) obsahuje len niečo vyše 200 takýchto skladieb, pričom trojťahových pomocných matov so zdanlivou hrou je tam zhruba desaťkrát viac. Takéto neobývané miesto na mape šachových úloh sa mi zdalo vhodným pre prieskum jeho možností – a úvaha sa ukázala ako správna.

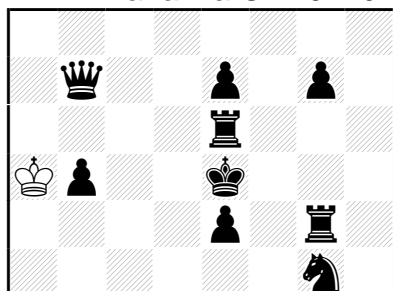
V súťaži konkurovalo 16 úloh, z ktorých som bez výčitiek svedomia ocenil 13. Z týchto 13 kúskov až 5 bolo typu HOTF, čo je skratka honosného pomenovania „pomocný mat budúcnosti“. A ak už uvádzam údaje z databáz, tak sa v nich doteraz dá nájsť približne rovnaké množstvo skladieb, ktoré aspoň ako-tak zodpovedajú tomuto pomenovaniu. (Mimochodom – prečo sa stále používa názov HOTF, keď ide o skladby zodpovedajúce dnešným trendom a požiadavkám na kvalitný súčasný pomocný mat?)

Z výsledkov je na prvý pohľad jasné kto turnaj ovládol. Trojica Klemanič, Dragoun, Salai jr. však už dlhší čas podobné výtržnosti vyvádza na mnohých renomovaných skladateľských javiskách, takže prípadné podozrenie z protekcie dokážem obhájiť ľavou zadnou, aj keď som počas festivalu býval s nimi na izbe a spoločne sme chodili na pivo...

Emil Klemanič, Michal Dragoun, Ladislav Salai jr.

I. cena

TT h# Marianka C 2. 9. 2014

D1 h#2.5** (3+11)

2 riešenia

1... 2.Jc2-e3 Ka5-b4 3.Ke5-d4 Jd2-f3 #

1... 2.Db7-c7 + Ka5*b5 3.Ke5-d6 Jd2-c4 #

1...Jd2-f3 + 2.Ke5-f6 Vd1-d8 3.Vg4-g6 Vd8-f8 #

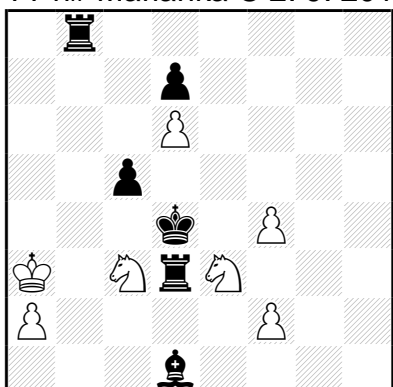
1...Jd2-c4 + 2.Ke5-f4 Vd1-d2 3.g7-g5 Vd2-f2 #

Úloha, v ktorej neviem čo nepochváliť. Konkurujúce skladby predčila predovšetkým vyššou dynamikou zdanlivých hier, maty z nich sa transformujú do prvých ťahov v riešení. Štyri modelové analogické maty (takmer echové) zjednotené hviezdicou čierneho kráľa. Drobné nečistoty v motivácii prvých ťahov zvodnosti považujem skôr za osviežujúci prvok, ako za kaz kvality skladby.

Emil Klemanič, Michal Dragoun, Ladislav Salai jr.

II.cena

TT h# Marianka C 2. 9. 2014

D2 h#2.5** (7+6)

2 riešenia

1... 2.Sd1-f3 Ka3-a4 3.Sf3-e4 Jc3-e2 #

1... 2.Vb8-e8 Ka3-b2 3.Ve8-e4 Jc3-b5 #

1...Je3-f1 2.Sd1-b3 Jf1-g3 3.Sb3-c4 Jg3-e2 #

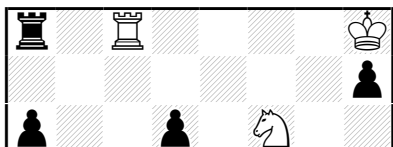
1...Je3-d5 2.Vb8-b4 Jd5-c7 3.Vb4-c4 Jc7-b5 #

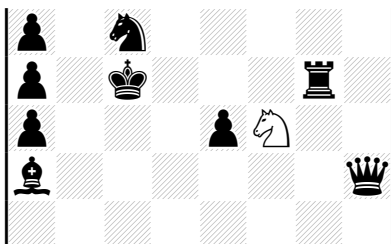
Zaujme hlavne jednotné blokovanie polí okolo čierneho kráľa kameňmi nerovnakého chodu, rušenie krytia matujúcich polí a zámena funkcií dvojice jazdcov. Vtipná je trojskokanská metóda, ktorou kone dokážu v riešení nahradiť tempo bieleho kráľa zo zdanlivých hier. A bolo by neslušné nepochváliť autorov za vydarenú konštrukciu.

Emil Klemanič, Michal Dragoun, Ladislav Salai jr.

III.cena

TT h# Marianka C 2. 9. 2014

D3 h#2.5** (4+13)

2 riešenia

1... 2.Kc4-b5 Jf6-d5 3.Jc5-e4 Jf3-d4 #

1... 2.Kc4-b4 Jf3-d4 3.Jc5-b3 Jf6-d5 #

1...Jf3*h2 2.Kc4-d4 Kh8*h7 3.Jc5-d3 Jh2-f3 #

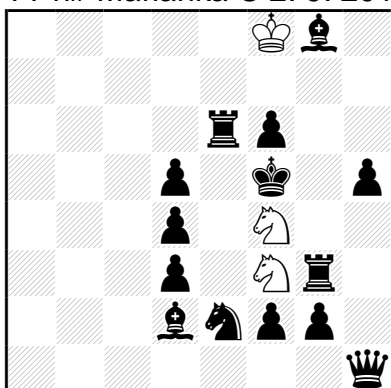
1...Jf6*g4 2.Kc4-d5 Kh8-g8 3.Jc5-e6 Jg4-f6 #

Podobne ako u prvých dvoch cien (a aj nasledujúcich dvoch) úloha typu HOTF. Echová (nemodelová) hra v zdanlivých hrách, modelové echo v riešeniach. Veľmi jednotná analógia s odväzovaním čierneho jazdca, jeho využitím ako blokera a hľadaním bieleho tempa v rešeniach. Oproti predchádzajúcim skladbám si autori pomohli symetriou pozdĺž vodorovnej stredovej línie šachovnice, aj keď ju dokázali šikovne maskovať. Na kráse nepridáva ani hradba čiernych kameňov na a-stĺpci využitá iba v zdanlivých hrách.

Valerij Kopyl a Vasyľ Ďačuk

IV.cena

TT h# Marianka C 2. 9. 2014

D4 h#2.5** (3+14)

2 riešenia

1... 2.Kf5-e4 Jf3-g5 + 3.Ke4-e3 Jf4*d5 #

1... 2.Kf5-g4 Jf4*d3 3.Kg4-h3 Jd3*f2 #

1...Jf4*e2 2.Ve6-d6 Kf8-e8 3.Kf5-e6 Je2*d4 #

1...Jf4-h3 2.Kf5-g6 Kf8*g8 3.Sd2-h6 Jf3-h4 #

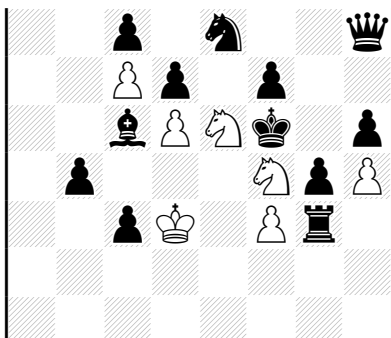
Štvorica modelových matov (dva echové) zjednotená hviezdou čierneho kráľa. Symetria je tu však oveľa citeľnejšia ako u 3.ceny a vyskytuje sa aj nadbytok čierneho, v riešeniach nezamestnaného materiálu.

Valerij Kopyl a Vasyľ Ďačuk

1.čestné uznanie

TT h# Marianka C 2. 9. 2014

D5 h#2.5** (7+13)

2 riešenia

1... 2.Kf5*f4 + Kd3-e2 3.f6-f5 Je5-d3 #

1... 2.Kf5*e5 + Kd3-c4 3.Je7-f5 Jf4-d3 #

1...Jf4*h5 2.Sc5-d4 Kd3*d4 3.Vg3-h3 f3*g4 #

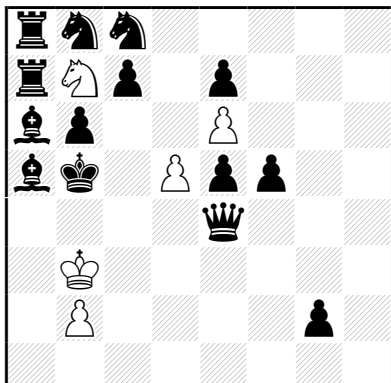
1...Je5-g6 2.Dh7-h8 Jg6*e7 + 3.Kf5-e5 Jf4-g6 #

Pokiaľ by sa riešeniam podarilo udržať vysokú úroveň nasadenú zdanlivými hrami, tak skladba mohla skončiť podstatne vyššie a mohla radikálne pošramotiť suverenitu valcujúceho víťazného tria. Žiaľ, po parádnom prvom polčase s dvojicou Zilahiho matov upadla hra do priemeru a dohrávalo sa len z povinnosti...

Jacques Rotenberg

2.čestné uznanie

TT h# Marianka C 2. 9. 2014

D6 h#2.5* (5+14)

2 riešenia

1... 2.Sa5-c3 b2*c3 3.De4-e1 c3-c4 #

1...d5-d6 2.Kb5-c6 d6-d7 3.Kc6*b7 d7-d8=J #

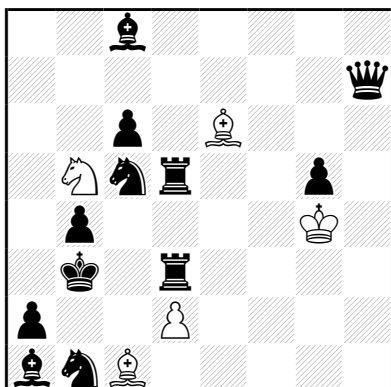
1...Jb7-c5 2.Sa6-b7 Jc5-a6 3.c7-c5 Ja6-c7 #

Pokiaľ by som mal hľadať pre túto úlohu štýlový prívlastok z umeleckej branže, tak by som ju asi označil termínom punková. V Čechách by ju možno nazvali "každý pes jiná ves"... Napriek nejednotnému obsahu je však skladba veľmi zaujímavá a pútavá. V rozbehu si zahrá nenápadný pešiačik b2, v prvom riešení je jediný jazdec odstrelený, aby bol okamžite nahradený druhým, premeneným. Korunuje to v treťom riešení veselý čiernobiely kolotoč naháňajúcich sa figúr.

Zoltán Labai a Alexander Fica

3.-4. čestné uznanie

TT h# Marianka C 2. 9. 2014

D7 **h#2.5*** (5+12)

1... 2.Vd3-c3 d2-d3 3.Jc5-a4 Jb5-d4 #

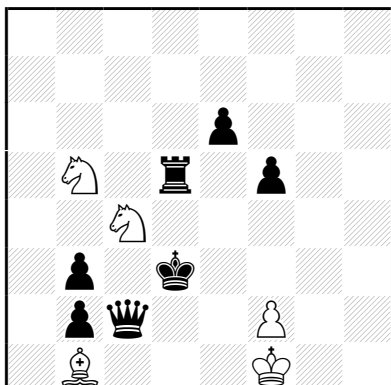
1...Sc1-b2 2.Kb3-c4 Sb2-c3 3.b4-b3 Jb5-d6 #

Pozri spoločný komentár k nasledujúcej úlohe.

Abdelaziz Onkoud

3.-4. čestné uznanie

TT h# Marianka C 2. 9. 2014

D8 **h#2.5*** (5+7)

1... 2.e6-e5 Kf1-e1 3.e5-e4 Jc4*b2 #

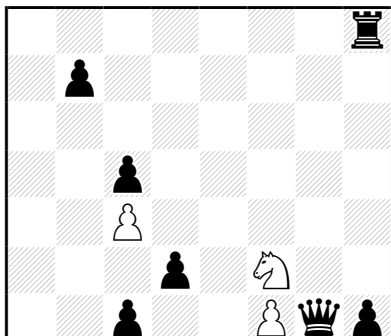
1...Kf1-g2 2.Kd3-e4 Kg2-g3 3.Dc2-d3 + f2-f3 #

Dve podobne motivované úlohy s dvojicou modelových matov s väzbou. Prvá pôsobí ucelenejšie, druhá je zasa ekonomickejšia.

Juraj Lőrinc

Zvláštne čestné uznanie

TT h# Marianka C 2. 9. 2014

D9 h#2.5* (5+8)

3 riešenia

1... 2.Dg2-g7 Ke1-f1 3.Dg7-b2 Kf1-g2 #

1...Jf3-g1 2.Dg2*f2 + Ke1*f2 3.Kc1-d1 Jg1-f3 #

1...Jf3*h2 2.Dg2-g7 Jh2-f3 3.Dg7-b2 0-0 #

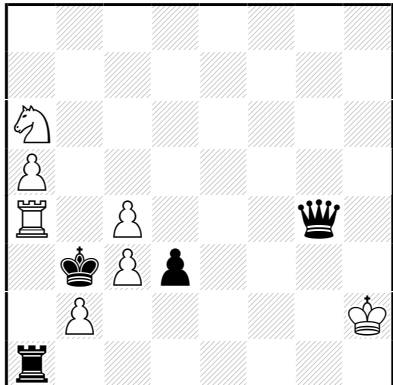
1...Jf3-g5 2.Dg2*f2 + Ke1*f2 + 3.Kc1-d2 Jg5-e4 #

4 fázy s rôznorodým využitím kráľovskej batérie plus vychytávka v podobe dvojnásobného návratu bieleho jazdca. Úloha je však nesúrodá a ubližujú jej konštrukčné nedostatky, opakovanie ťahov dámy vo viacerých fázach.

Abdelaziz Onkoud

Pochvalná zmienka

TT h# Marianka C 2. 9. 2014

D10 h#2.5* (7+4)

1... 2.Kb3*a4 b2-b4 3.Va1-a3 Ja6-c5 #

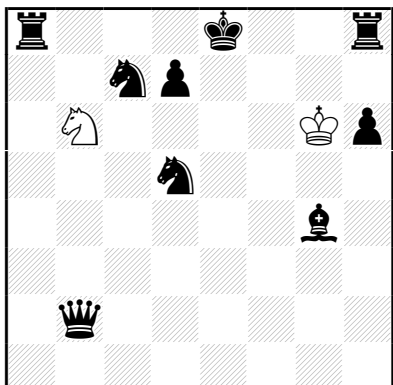
1...Ja6-b4 2.Va1-a2 Jb4-c2 3.d3*c2 Va4-b4 #

Zilahi a modelové maty v úspornej konštrukcii.

Valerij Kopyl a Vasyľ Ďačuk

Pochvalná zmienka

TT h# Marianka C 2. 9. 2014

D11 h#2.5* (2+9)

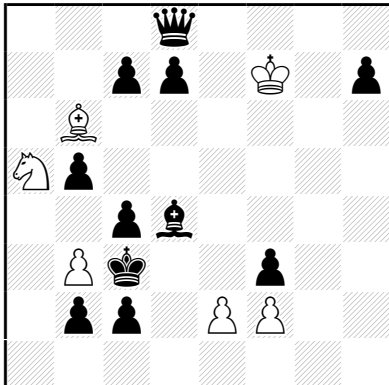
1... 2.0-0 Jb6*d5 3.Db2-h8 Jd5-e7 #
 1...Jb6-c4 2.0-0-0 Kg6-f7 3.Db2-b8 Jc4-d6 #

Dve rošády sú vždy atraktívne, hlavne riešiteľsky. Tejto úlohe by však skôr svedčala forma dvoch riešení v dvojťahovom pomocníku. Tam by "znúdzecnostný" ťah 2...Kf7 nebol potrebný...

Menachem Witztum

Pochvalná zmienka

TT h# Marianka C 2. 9. 2014

D12 **h#2.5*** (6+11)

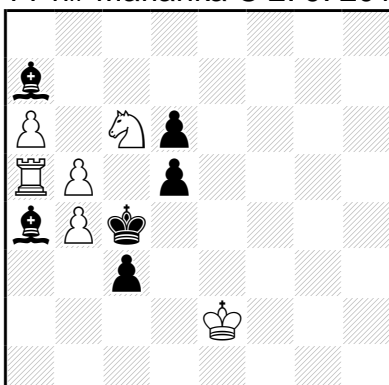
1... 2.c4*b3 Ja5-c4 3.b5*c4 Sb6-a5 #
 1...Sb6*c7 2.Sd4*f2 Sc7-g3 3.Sf2-d4 Sg3-e1 #

Táto úloha sa vyčleňuje z kolektívu zúčastnených skladieb použitým materiálom - hlavným hrdinom je strelec, vo zvyšku úloh dominovala črieda koní. Škoda, že sa autorovi nepodarilo nájsť viac analógie medzi fázami (čím vôbec nechcem povedať, že tu analógia nie je!), mohol byť s ocenením oveľa spokojnejší.

Abdelaziz Onkoud

Pochvalná zmienka

TT h# Marianka C 2. 9. 2014

D13 **h#2.5*** (6+6)

1... 2.Sa4*b5 Va5-a4 3.Sa7-d4 Jc6-a5 #
 1...Jc6-d4 2.Sa7-c5 b4*c5 3.d6*c5 Va5*a4 #

Pár modelových matov so zámenou funkcií bielych figúr, bez hlbšej analógie.

Laco Packa, Marianka 2014